

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Головою спеціальної комісії
Рівненського державного
гуманітарного університету

«18»

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 014 «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (НІМЕЦЬКА МОВА ТА ЗАРУБІЖНА
ЛІТЕРАТУРА)»
для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра
на основі НРК6, НРК7**

Схвалено вченою радою філологічного факультету
Протокол № 3 від 26 березня 2024 р.

Голова вченої ради
філологічного факультету Галина НІКОЛАЙЧУК

Схвалено навчально-методичною комісією філологічного факультету
Протокол № 2 від 25 березня 2024 р.

Голова навчально-методичної комісії
філологічного факультету Олександр АНТОНЧУК

Голова фахової атестаційної комісії Галина НІКОЛАЙЧУК

Розробники: Лариса СЕРЕДЮК
Надія ДЖАВА
Братислава СИНЕВИЧ

**Програма фахового іспиту зі спеціальності 014.02 «Середня освіта (Німецька мова та зарубіжна література)» для вступників на навчання для здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» на основі НРК6, НРК7 / Л.А.Середюк, Н.А. Джава, Б. М. Синевич.
Рівне : РДГУ, 2024. 16 с.**

Розробники:

Середюк Л.А., професор, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри практики німецької та французької мов РДГУ

Джава Н.А., професор, кандидат філологічних наук кафедри практики німецької та французької мов РДГУ

Синевич Б.М., старший викладач кафедри міжкультурної комунікації, теорії, історії та методики викладання зарубіжної літератури РДГУ

Рецензенти:

Завальнюк А.Р., доцент, кандидат педагогічних наук кафедри романо- германської філології МЕГУ ім. С.Дем'янчука

Гронь Л.В., доцент, кандидат педагогічних наук кафедри практики англійської мови та методики викладання РДГУ

Програма вступного іспиту з методики викладання німецької мови та зарубіжної літератури для вступників на здобуття ступеня магістра на основі НРК6, НРК7 визначає вимоги до рівня підготовки вступників у межах підготовки в закладі вищої освіти, зміст основних освітніх компетентностей, критерії оцінювання знань вступників, список рекомендованої літератури, інформаційний ресурс.

Розглянуто на засіданні кафедри практики німецької та французької мов (протокол № 3 від 21 березня 2024 р.)

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	5
1. Методика викладання німецької мови	5
2. Методика викладання зарубіжної літератури	7
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ	8
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	9
ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС	9

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета фахового іспиту з конкурсного предмета «Методика викладання німецької мови та зарубіжної літератури» - виявити рівень теоретичних знань та практичних вмінь та навичок вступників, які вступають на основі НРК6, НРК7 з метою формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників на навчання за освітнім ступенем «магістр» спеціальності 014 «Середня освіта (Німецька мова і зарубіжна література)» в межах ліцензованого обсягу спеціальності.

Контроль передбачає оцінювання двох аспектів навчальної діяльності абітурієнтів, а саме:

– **якості професійної підготовки**

Кінцевий продукт, що має практичне і професійне спрямування, оцінюється з огляду на його змістовність, оригінальність, відповідність майбутнім професійним та навчальним потребам виконавців, ступінь досягнення мети вступного іспиту тощо.

- **якості презентації**

Параметри оцінювання усної презентації результатів навчання є їх відповідність цілям її змісту фахового випробування, чіткість презентації, її послідовність і логічність, різноманітність застосованих прийомів, сформованість вмінь публічного мовлення, участь вступників у підготовці та проведенні презентації та подальшому обговоренні.

Вимоги до відповіді вступника.

На фаховому вступному випробуванні абітурієнти повинні продемонструвати глибокі знання теоретичних основ методики викладання німецької мови та зарубіжної літератури та науково-методичний підхід до розв'язання практичних методичних проблем навчання й виховання учнів.

Вступники повинні виявляти такі знання, уміння і навички:

знати:

- основні поняття і категорії методики навчання ІМ;
- теоретичні засади формування в учнів іншомовної лексичної, граматичної і фонетичної компетенцій;
- сучасні підходи до формування в учнів іншомовної мовленнєвої компетенції в аудіюванні, читанні, говорінні та письмі;
- форми, види і способи контролю рівня сформованості мовної, мовленнєвої і соціокультурної компетенцій;
- основні організаційні форми реалізації навчально-виховного процесу з ІМ у середніх навчальних закладах різних типів;
- основи планування навчально-виховного процесу з ІМ у початковій, основній і старшій школі.

вміти:

- визначати й аналізувати цілі, зміст, принципи, методи і прийоми навчання ІМ;
- аналізувати, обирати й ефективно використовувати навчально-методичні комплекси з ІМ;
- аналізувати, обирати й ефективно використовувати вправи різних типів і видів;
- використовувати у процесі формування іншомовної комунікативної компетенції інноваційні методичні технології;
- оцінювати рівень сформованості усіх складників іншомовної комунікативної компетенції;
- планувати й реалізовувати різні форми організації навчально-виховного процесу в початковій, основній і старшій школі.

Порядок проведення вступного випробування.

Вступне випробування проводиться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією Рівненського державного гуманітарного університету. Допуск до вступного випробування вступників здійснюється за умови наявності аркуша результатів вступних випробувань та документа, що засвідчує особу (паспорт).

Фахове випробування проводиться в усній формі, що передбачає надання відповідей на питання екзаменаційних білетів. Вступник отримує тільки один комплект екзаменаційних

завдань, заміна завдань не дозволяється. Екзаменаційні білети складаються відповідно до даної програми, друкуються на спеціальних бланках за встановленим зразком та затверджуються головою приймальної комісії Рівненського державного гуманітарного університету. Під час фахового випробування вступник має право звернутися до екзаменаторів з проханням щодо уточнення умов завдань. Натомість вступнику не дозволяється користуватися сторонніми джерелами інформації (електронними, друкованими, рукописними) та порушувати процедуру проходження фахового випробування, що може бути причиною для відсторонення вступника від вступних випробувань.

Для письмового запису відповідей на екзаменаційні завдання використовуються аркуші усної відповіді відповідного зразка. Після внесення вступником відповіді до зазначеного аркушу він ставить під нею свій підпис, що підтверджується підписами голови та екзаменаторами фахової атестаційної комісії.

Порядок оцінювання відповідей вступників.

Оцінювання відповіді вступників на вступному випробуванні здійснюється членами фахової атестаційної комісії, призначеної згідно з наказом ректора.

Оцінки відповіді кожного вступника визначаються за 200-бальною шкалою.

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

І питання Методика викладання німецької мови

1. Цілі та завдання мовної політики Європи. Рекомендовані рівні володіння мовою.
2. Методика як теорія і практика навчання іноземної мови. Методика як технологія навчання, як система прийомів і як наука. Поєднання теорії та практики навчання.
3. Зв'язок методики навчання іноземних мов з іншими науками. Базові та суміжні науки. Вплив суспільних процесів на навчання іноземних мов.
4. Основні методичні категорії: прийом, метод, система навчання; підхід у навчанні іноземної мови; засоби навчання тощо.
5. Комунікативно – діяльнісний підхід до навчання іноземної мови.
6. Цілі навчання іноземної мови. Практичні, освітні, виховні та розвиваючі цілі навчання іноземної мови у середніх навчальних закладах.
7. Принципи навчання іноземної мови в різних типах середніх навчальних закладів.
8. Засоби навчання іноземної мови. Вимоги до підручника з іноземної мови. Підручник і навчальний комплекс.
9. Мовлення як вид діяльності. Формування мовленнєвої компетенції в говорінні. Провідні фактори, що впливають на формування мовленнєвої компетенції, етапи формування такої компетенції
10. Навчання граматичного матеріалу. Активний і пасивний граматичний мінімум. Ознайомлення з граматичними структурами активного і пасивного граматичного мінімуму.
11. Навчання лексичного матеріалу. Активний, пасивний і потенціальний словниковий запас. Ознайомлення з новими лексичними одиницями.
12. Навчання фонетичного матеріалу. Поняття «фонетичний мінімум». Вимоги до вимови учнів. Навчання інтонації іноземної мови.
13. Навчання аудіювання. Формування мовленнєвої компетенції в аудіюванні. Система вправ для розвитку вмінь аудіювання як виду мовленнєвої діяльності (діяльнісній вправі).
14. Вправи для навчання аудіювання на старшому ступені навчання у середній школі.
15. Навчання діалогічного мовлення. Характеристика діалогічного мовлення.
16. Цілі, зміст і засоби навчання діалогічного мовлення на старшому ступені навчання в середній школі. Функціональні типи діалогу.

17. Навчання монологічного мовлення. Характеристика монологічного мовлення. Цілі, зміст і засоби навчання монологічного мовлення на старшому ступені навчання в середній школі. Функціональні типи монологу.
18. Навчання читання. Характеристика читання як процесу сприйняття і переробки інформації. Дві сторони читання. Провідні фактори, що впливають на формування мовленнєвої компетенції в читанні та етапи формування такої компетенції.
19. Навчання читання як виду мовленнєвої діяльності. Види читання. Вправи для навчання різних видів читання у середній школі.
20. Навчання писемного мовлення. Провідні фактори, що впливають на формування мовленнєвої компетенції в письмі та етапи формування такої компетенції.
21. Цілі та зміст навчання писемного мовлення на старшому ступені навчання у середній школі. Види письма.
22. Планування процесу навчання іноземної мови. Цілі та принципи планування.
23. Організація процесу навчання іноземної мови. Вимоги до уроку/заняття іноземної мови.
24. Контроль навичок і вмінь практичного володіння іншомовним мовленням. Функції контролю на уроках/заняттях іноземної мови та вимоги до його реалізації.
25. Тестовий контроль у навчанні іноземних мов. Класифікація тестів.

II питання (виконання практичного методичного завдання) спрямоване на перевірку рівня володіння професійно-методичними вміннями і навичками операційного рівня. Вступник повинен продемонструвати науково-методичний підхід до розв'язання практичних методичних проблем навчання й виховання учнів, точність виконання практичного завдання, здатність до обґрунтування методичних рішень.

Типові практичні завдання з методики викладання німецької мови

- Наведіть приклади реалізації загально-методичних принципів під час навчання лексичного матеріалу.
- Сформулюйте практичні, освітні, розвиваючі та виховні цілі одного з уроків за підручником для старшої школи.
- Наведіть методичні прийоми, що використовуються на етапі презентації нового звука в початковій школі.
- Назвіть методичні прийоми, що використовуються на етапі презентації/тренування у вживанні лексичних одиниць в старшій школі.
- Визначте способи семантизації лексичних одиниць (список лексичних одиниць додається).
- Наведіть приклад лексичної підстановчої таблиці для основної школи.
- Наведіть приклади трьох вправ для формування потенціального словника учнів старшої школи.
- Назвіть методичні прийоми, що використовуються на етапі презентації/тренування у вживанні граматичної структури в основній школі.
- Наведіть приклади трьох умовно-комунікативних вправ для навчання граматичного/лексичного матеріалу.
- Наведіть приклади трьох некомунікативних вправ для навчання граматичного/лексичного матеріалу.
- Наведіть три приклади формулювання практичних цілей навчання граматичного матеріалу.
- Наведіть приклади трьох вправ для навчання пасивного граматичного матеріалу в старшій школі.
- Наведіть приклади перед текстових завдань для навчання аудіювання/читання в основній школі.
- Наведіть приклади після текстових завдань для навчання читання тексту.
- Наведіть приклади трьох вправ для навчання каліграфії та орфографії.

- Наведіть приклади трьох вправ для навчання написання листа з опорою на графічно-вербальну схему.
- Наведіть приклади трьох вправ для контролю розуміння аудіотексту.
- Наведіть приклади трьох комунікативних вправ для навчання монологічного/діалогічного мовлення.
- Наведіть приклад структурно-мовленнєвої схеми для побудови мікро монологу/мікродіалогу.
- Наведіть приклади трьох вправ для навчання діалогічного мовлення з використанням рольової гри.
- Наведіть приклади трьох вправ з використанням зорової наочності у початковій школі.

III питання (Методика викладання зарубіжної літератури) спрямоване на перевірку засвоєних знань та сформованих умінь з курсу методики викладання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти.

Орієнтовні питання з методики викладання зарубіжної літератури

- Методи та прийоми вивчення зарубіжної літератури за традиційною класифікацією.
- Аналіз програми загальноосвітньої школи із зарубіжної літератури. Методичний коментар до програми.
- Специфіка вивчення епічного твору у курсі зарубіжної літератури (на прикладі новели Ф.Кафки "Перевтілення" або за вибором студента).
- Мистецтво слова як школа розвитку, мовлення учнів (жанри письмових висловлювань на уроках зарубіжної літератури).
- Методика організації виразного читання і його оцінювання за 12-ти бальною системою у сучасній українській школі.
- Альтернативна класифікація типів уроків зарубіжної літератури, її методична доречність.
- Специфіка вивчення теорії літератури в контексті оригінально-перекладних варіанті художнього твору.
- Вивчення інтелектуального роману у курсі зарубіжної літератури.
- Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів за 12-бальною системою на уроках зарубіжної літератури.
- Предмет, зміст та завдання методики зарубіжної літератури як науки.
- Робота над образом епічного твору.
- Дослідницький метод вивчення літературного твору, його цілі. Види навчальної діяльності учні на уроці. Компаративний аналіз художніх творів як елемент дослідницького методу. (Відповідь ілюструвати програмно-навчальним матеріалом 9 класу).
- Специфіка вивчення літературних творів: вивчення лірики Ш.Бодлера, Уолта Вітмена у 10 класу Поняття про верлібр. Виразне читання поезії напам'ять.
- Вивчення байки у 6-му класі в курсі зарубіжної літератури. Знання, уміння школярів, пов'язані вивченням байки. Читання байки напам'ять.

- Вивчення життєвого творчого шляху письменника (поета), його мета. Зв'язок світогляд письменника з його творчістю (Ш.Бодлер, А.Камю).
- Шляхи аналізу літературних творів, їхня методична доцільність та недоліки.
- Аналіз програми загальноосвітньої школи із зарубіжної літератури (9-11 кл.) з точки зору реалізації у ній навчально-методичної ідеї розвитку мовлення школярів.
- Тексткування як складова частина оцінювання знань та умінь учнів з зарубіжної літератури.
- Репродуктивний метод вивчення зарубіжної літератури, прийоми поданого методу, вид навчальної діяльності школярів. (Відповідь ілюструвати романом А.Камю "Сторонній", поданим у програмі для додаткового читання).
- Паратекст як форма додаткової інформації на уроках зарубіжної літератури (використання фонових знань).
- Засвоєння теоретичних знань про вірш на прикладі програмного матеріалу 7-8 кл: А.Міцкевич, Омар Хайям. Читання поезій напам'ять.
- Вивчення літератури доби Відродження у 8 кл. Поняття теорії літератури, пов'язані з літературою означеної епохи.
- Проблеми аналізу та інтерпретації художнього твору на уроках зарубіжної літератури.
- Альтернативна класифікація методів дослідження зарубіжної літератури. Сучасне літературознавство про методи вивчення літератури.
- Вивчення драматичного твору у курсі зарубіжної літератури (Г.Ібсен "Ляльковий дім").
- Аналіз художнього твору "вслід за автором", його переваги та можливі недоліки.
- Методичні форми вивчення біографії письменника на уроках зарубіжної літератури.
- Методи та прийоми роботи над драмою у курсі зарубіжної літератури. (На прикладі драми дискусії Б.Шоу "Пігмаліон").
- Вивчення західної драматургії другої половини ХХ століття: Фрідріх Дюрренматт "Гостина старі дами".
- Традиційна класифікація типів уроків зарубіжної літератури, їх методична доцільність використанні

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Рівень професійної компетентності вступників оцінюється за 200-бальною шкалою.

Виділені такі рівні компетентності.

I рівень – початковий. Відповіді вступника на питання елементарні, фрагментарні, зумовлюються початковими уявленнями про сутність мовних та граматичних категорій. Вступник не виявляє самостійності, не володіє мовленнєвими компетентностями.

II рівень – середній. Вступник володіє певною сукупністю теоретичних знань, практичних умінь, навичок, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями здійснювати мовленнєву діяльність.

III рівень – достатній. Вступник знає істотні ознаки мовних понять, явищ та закономірностей іноземної мови та мовлення, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча вступник допускає помилки лексичного та граматичного характеру.

IV рівень – високий. Вступник виявляє високий рівень володіння мовленнєвими компетентностями, ерудицію, вміння застосовувати знання творчо, самостійно оцінювати різноманітні мовні ситуації, явища, факти, виявляти особисту позицію у запропонованих темах. Відповідь вступника свідчить про його уміння адекватно оцінювати власні здібності, особливості іншомовного матеріалу, обирати найефективніший варіант добору мовних засобів.

Таблиця відповідності рівнів компетентності значенням 200-бальної шкали оцінювання відповідей вступників під час фахового випробування

Рівень компетентності	Шкала оцінювання	Національна шкала оцінювання
<p>Початковий</p> <p>Навички мовленнєвих компетенцій розвинені слабо, висловлювання примітивні, мовний рівень низький, темп недостатній. У мовленні допускаються грубі помилки, які студент не зауважує і не виправляє. Поганезнання теоретичного матеріалу.</p>	1-99	Незадовільно
<p>Середній</p> <p>При відповіді на питання вступник стикається з деякими труднощами, його реакція під час мовлення надто повільна Темп висловлювання нижчий за стандартний, вибір мовних засобів обмежений, їх вживання не завжди коректне. Зміст прочитаного передано з втратою інформації. Знання теоретичного матеріалу неповне. Допускаються значні помилки.</p>	100 - 149	Задовільно
<p>Достатній</p> <p>Вступник розуміє питання, дає змістовні відповіді і може їх аргументувати. Мовлення відбувається у досить високому</p>	150-179	Добре

<p>темпі. Мовлення має бути достатньо вільним і в основному правильним. Вибір мовних засобів дещо обмежений, але їх вживання переважно правильне. Знання теоретичного матеріалу добре, проте пропущені деякі другорядні факти. Допускаються незначні обмовлення та помилки.</p>		
<p>Високий Вступник дає чіткі та змістовні відповіді, вміло їх аргументує відповідно до заданої теми. Темп висловлювання жвавий та невимушений. Мовлення вільне, правильне, в межах літературної норми. Допускається обмовлення та незначна кількість помилок фонетичного та дискурсивного характеру.</p>	179-200	Відмінно

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Методика викладання німецької мови Базова

1. Виробничі функції, типові задачі діяльності та вміння учителя іноземної мови (спеціаліста) / уклад. С.Ю.Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 1999. 96 с.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти : вивчення, викладання, оцінювання / уклад. С.Ю.Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.
3. Книга вчителя іноземної мови : довідк.-метод. вид. / упоряд.: О.Я.Коваленко, І.П.Кудіна. Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. 240 с.
4. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти 12-бальна система. Київ, 2000. 126 с.
5. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / уклад. С.Ю.Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2002. 328 с.
6. Педагогічна практика з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / уклад.: С.Ю.Ніколаєва, В.В.Черниш. Київ : Ленвіт, 2003. 250 с.
7. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах : посібник. Вид. 2-е, доп. і перер. / уклад. С.Ю.Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2004. 360 с.
8. Практикум з методики викладання німецької мови / уклад. С.Ю.Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2007. 287 с.
9. Практикум з методики викладання французької мови / уклад. С.Ю.Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2006. 432 с.
10. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов : іноземні мови 2-12 класи. Київ : ВТФ "Перун", 2005. 208 с.
11. Редько В.Г. Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови учнів початкової школи. Київ : Генеза, 2007. 136 с.
12. Роман С.В. Методика навчання англійської мови у початковій школі. Київ : Ленвіт, 2005. 208 с.
13. Структурно-логічні схеми і таблиці з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / уклад.: С.Ю. Ніколаєва, С.В. Гапонова. Київ : Ленвіт, 2004. 208 с.

Допоміжна

1. Болонський процес у фактах і документах / упоряд.: М.Ф.Степко, Я.Я.Болюбаш, В.Д.Шинкарук, В.В.Грубінко, І.І. Бабин. Київ ; Тернопіль : Вид-во ТДПУ і М.В.Гнатюка, 2003. 52 с.
2. Бігич О.Б. Теорія і практика формування методичної компетенції вчителя іноземної мови початкової школи. Київ : Ленвіт, 2006. 200 с.
3. Вишневецький О.І. Діяльність учнів на уроці іноземної мови : посіб. для вчителів. Київ : Рад. шк., 1989. 223 с.
4. Ніколаєва С.Ю., Бадалянц Г.С. Тестові завдання з англійської мови. Київ : Освіта, 1998. 216 с.
5. Ніколаєва С.Ю., Сажко Л.А. Тестові завдання з німецької мови. Київ : Освіта, 1998. 176 с.
6. Роман С.В. Планування та аналіз навчального процесу з іноземної мови у початковій школі. Горлівка : ГДПШМ, 2003. 108 с.
7. Тести для всіх, хто вивчає іноземні мови / уклад.: Г.І.Артемчук, С.Ю.Ніколаєва та ін. Київ : Ленвіт, 2003. 168 с.
8. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.
9. Гончаренко С.У., Ляшенко О.І., Мальований Ю.І. Державний стандарт загальної середньої освіти в Україні. Київ : Генеза, 1997. 77 с.
10. Державна національна програма "Освіта" (Україна ХХІ століття). Київ, 1994.
11. Desselmann G., Hellmich H. Didaktik des Fremdsprachenunterrichts. Leipzig : VEB Verlag Enzyklopedie, 1981. 253 p.
12. Kaiser F.-J. Kaminski H. Methodik des Ökonomie – Unterrichts. Auflage. Klinkhardt Verlag, 1999. 383 S.
13. Neuner G. Hunfeld H. Methoden des fremdsprachlichen Deutschunterrichts. Eine Einführung. Fernstudieneinheit. Berlin, München, Leipzig, Wien, Zuerich, New York : Langenscheidt, 1993. 184 S.
14. Winkel R. Die 17 Unterrichtsmethoden. Hersg : Unterrichtsmethoden, Grundlegung und Beispiele. Braunschweig, 1982.

Методика викладання зарубіжної літератури

1. Андронік А.В. Світова новела від античності до ХХ століття : методичні розробки уроків для 6-11 класів. Київ : Бібліотека тижневика "Зарубіжна література", 2007.
2. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. М.Зубрицької. Львів : Літопис, 1996. 634 с.
3. Вивчення зарубіжної літератури у 5-6 класах : метод. посіб. для вчителів / за ред. А.М.Лісовського. Київ : Вежа, 1997. 144 с.
4. Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах : підручн. для студентів-філологів. Київ : Ленвіт, 2000. 240 с.
5. Наливайко Д.С., Шахова К.О. Зарубіжна література ХІХ сторіччя. Доба романтизму. Київ : Заповіт, 1997. 464 с.
6. Програми середньої загальноосвітньої школи з українською мовою навчання : зарубіжна література 5-11 класи. Київ : Освіта, 2007. 63 с.
7. Пронкевич О.В., Ситченко А.Л. Вивчення зарубіжної літературної казки у 5-му класі. Київ : Віпол, 1996.
8. Скуратівський В.Л. Етюди з світової літератури : матеріали до уроків у старших класах в курсі "Зарубіжної літератури". Київ : Навч. посіб., 1995. 70 с.
9. Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. Київ : Педагогічна преса.

10. Зарубіжна література в навчальних закладах. Київ : Етносфера.
11. Штейнбук М.Ф. Методика викладання зарубіжної літератури. Київ : Кондор, 2007 . 251 с.

Інформаційний ресурс

1. Всесвіт: фаховий журнал світової літератури. Київ : Видавничий дім «Всесвіт». URL : <http://vsesvit-journal.com>
2. Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. Київ : Педагогічна преса. URL : <http://pedpresa.com.ua/magazines/view/4/>
3. Зарубіжна література в школах України. Київ : Антросвіт. URL : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/zlvsh/index
4. Вікно в світ. Зарубіжна література : наукові дослідження, історія, методика викладання. Київ : Незалежний центр наукових досліджень зарубіжної літератури.
5. Всесвітня література та культура. Київ : Антросвіт.
6. Зарубіжна література в школі. Харків : Основа.
7. Слово і Час. Київ : Національна академія наук України, Інститут літератури імені Тараса Шевченка, Національна спілка письменників України. URL : <http://www.slovoichas.in.ua>
8. Державна бібліотека України для юнацтва. URL : <http://www.4uth.gov.ua/>
9. Національна бібліотека України для дітей. URL : www.chl.kiev.ua/.
10. Національна парламентська бібліотека України. URL : <http://www.nplu.org/>
11. Львівська обласна бібліотека для дітей. URL : <http://kazkar.at.ua/lodb.org.ua/>
12. Електронна бібліотека української літератури (зарубіжна література). URL : <http://ukrilib.com>
13. Бібліотека українського центру. URL : <http://ukrcenter.com>.
14. Штейнбук, Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі [Електронний ресурс] / Ф.М.Штейнбук. Київ : Кондор, 2007.
15. Encyclopædia Britannica. URL : <http://www.britannica.com>
16. British Council Україна. URL : <http://www.britishcouncil.org.ua/>
17. Освітній сайт КНЛУ, кафедра методики викладання іноземних мов й інформаційно-комунікаційних технологій. URL : <http://m.knlu.edu.ua/course/index.php?categoryid=13>)
18. Репозитарій КНЛУ, кафедра методики викладання іноземних мов й інформаційно-комунікаційних технологій URL : <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/handle/787878787/30>)
19. Проблеми освіти. URL : <https://mon.gov.ua/ua/>)
20. Проблеми науки. URL : <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka>)
21. Законодавство. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npahttps://ru.osvita.ua/legislation/>)
22. Реформа середньої освіти. URL : <http://nus.org.ua>
23. The official Bologna Process website July 2007 - June 2010. URL : <http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/>
24. The official Bologna Process website after June 2010. URL : http://ec.europa.eu/education/policy/higher-education/bologna-process_en.htm <https://www.ehea.info>)
25. Національний Болонський Центр, Україна. URL : http://bologna-centr.at.ua/index/ukraina_i_bolonskij_process/0-19
26. European Centre for Modern Languages of the Council of Europe. URL : <http://www.ecml.at/>)
27. Council of Europe, Education and Languages, Language Policy. URL : http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/default_fr.asp)
28. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbu.gov.ua/>
29. Британська Рада в Україні. URL : <http://www.britishcouncil.org/ukraine>